

Tóth László

A balesetmentes munkavégzés feltételeinek megteremtése

A követelménymodul megnevezése:
Közlekedésépítő közös feladatok

A követelménymodul száma: 0597-006 A tartalomelem azonosító száma és célcsoportja: SZT-002-20

A BALESETMENTES MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Útépítő szakmunkásnak jelentkezett felvételre az Észak-magyarországi Útépítő ZRt-hez. Az Ön életkora 45 év. Munkája folyamán az alábbi feladatokat kell végeznie

1. aszfalt-, beton finisher mellett kell kézi terítést végeznie ott, ahol a munkaterület geometriai adottságai a gépi bedolgozást nem teszik lehetővé.
2. A gépek által be nem tömöríthető helyeken a földművet, kavicsot, betont kézi lapvibrátorral kell betömörítenie.
3. Útbontási munkáknál gyakran kell 120 dB-t (Aeg), vagy ezt meghaladó zajszintű bontókalapáccsal dolgoznia.

A munkahelyén a felvételekor alkalmassági vizsgálaton vett részt, mely alapján az útépítési feladatok elvégzésére az orvos alkalmasnak találta. Az alábbi Munkabiztonsági Szabályzatban meghatározottak szerint, milyen időközönként kell az időszakos orvosi vizsgálatokon részt vennie?

Munkabiztonsági Szabályzat
1.sz. melléklete

	Munkahely, munkakör, veszély jellege	Az időszakos orvosi vizsgálatok gyakorisága
I.	fizikai munkakörben foglalkoztatott, 18. életévét be nem töltött dolgozóknál	évenként
	Építkezéssel kapcsolatos munkakörben foglalkoztatott fizikai dolgozók	
	magas munkát végzők	40. életévig 3 év
	tűz- és robbanásveszéllyel járó üzemanyag-raktárosi munkakörben foglalkoztatott	40-50 életév között 2 év
	hálózati villanszerelők	50 év felett 1 év
	egyéb mozgó gépek és géprészek, termelő berendezések mozgó elemei mellett, vagy közelében végzett munka	
	egyéb baleseti veszéllyel járó munkakörben foglalkoztatott dolgozók (gépkézelők, szerelők, stb.)	
II.	Feszültség alatti munkavégzéssel járó munkakörökben, fokozott pszichés terheléssel járó tevékenységet végzők 3/1998(VI.24.)NM sz. rendelet	évenként
III.	Benzol, nitro, aminó vegyületeivel foglalkoztatott dolgozóknál, toluol tartalmú festék festésével foglalkozóknál	félévenként
IV.	Szerves foszforsavészter hatóanyagú, szerves higany hatóanyag-tartalmú, dinitrofenol hatóanyag-tartalmú növényvédő szereknél a növényvédő szerek a.) raktározása (szállító, raktáros) b.) előkészítés (kimérő, hígító, töltő) c.) felhasználás (traktoros, permetező) d.) gépkézelés (tisztító, javító)	a.) negyedévenként a)b)c)d) folyamatosan dolgozóknál hetenként egyébként kéthetenként
V.	Akkumulátor felhasználása, javítása rendszeres kezelés esetén	negyedévenként
VI.	Gáz- és vízvezeték szerelőknél	évenként
VII.	Vibrációs munkahelyeknél – préslégszerszámmal történő útjavításnál, kézi motorfűrész kezelésnél, mező- és erdőgazdasági gépjárműveknek nem minősülő munka- és vontatógép vezetésnél	első ízben a munkába lépést követő 6 hónap után, ezt követően évenként
VIII.	Vinilklorid alkalmazása laboratóriumi munka és lakatosmunka esetén	félévenként
IX.	Minden munkahelyen, melynek zajszintje a 85 dB (Aeq) egyenértékű szintet meghaladja	115 dB (Aeq) felett félévenként 105-115 (Aeq) között évenként 95-105 (Aeq) között 2évenként 85-95 (Aeq) között 4évenként
Záróvizsgálatot kell végeznie a munkakör változás, foglalkoztatás, illetve a munkaviszony megszűnése esetén.		

1. ábra. Munkabiztonsági szabályzat 1. sz. melléklete¹

¹ Magyar Közút Nonprofit ZRt Munkabiztonsági Szabályzat

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Munkavégzésünk során, ahhoz, hogy magunk és munkatársaink testi épségét, egészségét megvédjük szükség van a munkavédelmi ismeretekre és az elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazására.

Az értékes közlekedésepítési gépek, berendezések, eszközök kezelését, csak megfelelő szakmai és munkavédelmi ismeretekkel rendelkező és vizsgázott kezelők végezhetik, ezért az új ismeretek elsajátítása rendszeres és lelkiismeretes tanulást igényel.

JOGSZABÁLYI HÁTTER

Jelenleg ma a Magyar Köztársaság területén az 1993. évi XCIII. Törvény rendelkezik a munkavédelemről.

A törvény szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés

- személyi,
- tárgyi,
- szervezeti

feltételeit, a szervezetten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében.

A törvény és a törvény előírásainak figyelembevételével megalkotott

- Munkavédelmi Szabályzat
- Technológiai utasítás

előírásainak betartásával és betartatásával megelőzhetőek a munkahelyi balesetek és a foglalkoztatással összefüggő megbetegedések.

A törvényben megfogalmazott alapelvek

- Az állam
 - o meghatározza
 - ◆ az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés alapvető követelményeit,
 - ◆ irányítási, ellenőrzési intézményeit,
 - o kialakítja
 - ◆ az egészség, a munkavégző képesség megóvására,
 - ◆ a munkabiztonságra,
 - ◆ a munkakörnyezetre vonatkozó országos programját,

- melynek megvalósulását időközönként felülvizsgálja.
- A munkáltató felelős, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményinek megvalósításáért.
- Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját jogszabályok és szabványok keretein belül a munkáltatónak kell meghatározni.
- A munkáltató felelős azért, hogy minden munkavállalója ismerje meg az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés rá vonatkozó szabályait.
- Az állam az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartását felügyeleti szerveivel segíti és ellenőrzi (Munkavédelmi Felügyelőség).
- Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályokat úgy kell megalkotni, hogy azok végrehajtása védelmet nyújtson
 - a munkaterületen dolgozók részére,
 - a munkavégzés hatókörében tartózkodók részére,
 - a szolgáltatást igénybe vevők részére.
- A munkaeszközöket úgy kell kialakítani, hogy azok rendeltetésszerű használata zárja ki a balesetet és egészségkárosodást.
- A törvény biztosítja
 - a munkavédelemmel kapcsolatos érdekegyeztetést,
 - a munkavállalók munkavédelmi érdekvédelmét.
- A törvény előírja
 - A munkavállalók, munkáltatók, állami szervek együttműködési kötelezettségét.
 - A munkavédelemmel kapcsolatos minden eljárás során az adatok védelmét a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint kell biztosítani
 - ◆ személyes adatok,
 - ◆ különleges és közérdekű adatok,
 - ◆ minősített adatok,
 - ◆ üzemi és üzleti titkok.

AZ ALKALMAZÁS SZEMÉLYI FELTÉTELEI A KÖZLEKEDÉSEPÍTÉSBEN

1. A munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatok

- célja, hogy szakember (orvos) döntse el hogy
 - a dolgozó egészségügyi szempontból alkalmas-e a betöltendő munkakör ellátására (pl. útépítő munkás, hídépítő munkás, vasútépítő munkás munkakörbe),
 - a betöltött munkakörben egészségének, vagy testi épségének előre látható károsodása nélkül végezheti-e munkáját,
 - nem szenved-e, olyan betegségben, ami miatt gyógykezelésre szorul,

- nem szenved-e olyan betegségben, ami miatt a munkakörben nem foglalkoztatható (pl. magasságban, veszélyes anyagok kezelésére nem foglalkoztathatók epilepsziás betegek),
- ha megváltozott munkaképességű, akkor milyen munkakörben foglalkoztatható,
- Orvosi alkalmasság igazolás nélkül a közlekedésépítési munkaterületen (út, híd, vasút, alagút, függőpályák) nem foglalkoztatható, nem állítható munkába senki.
- A gépjárművezetők és jogosítványhoz kötött gépkezelői munkakörben foglalkoztatott dolgozók előzetes és időszakos orvosi vizsgálatok rendjére külön jogszabály vonatkozik (jelenleg a 15/1984. (VIII.08.) Km-Bm. illetve a 6/1985.(X.01.) KM-BM számú rendelet).
- A vizsgálatra küldő köteles feltüntetni a munkakörre vonatkozó alkalmasság elbírálásához szükséges adatokat
 - Személyes adatok,
 - Munkahelyi adatok,
 - Munkakörülményekre vonatkozó adatok,
 - A munkahely főbb egészségügyi jellemzőit,
 - Vagy az egészségügyi szerv által kért adatokat.
- Azt a munkavállalót, aki az orvosi vizsgálaton nem vesz részt, vagy a munkakör betöltésére alkalmatlannak minősítették nem állítható munkába.

2. Az időszakos alkalmassági orvosi vizsgálatok célja

- A munkaviszony fennállása alatt a munkaköri alkalmasság meglétének vizsgálata, a munkáltató munkabiztonsági, munkavédelmi szabályzatában meghatározott a munkakörre vonatkozó gyakorisággal.
- A munkáltatónak kell nyilvántartania a dolgozókra vonatkozó időszakos orvosi vizsgálatok idejét, a dolgozókat a munkáltató köteles az időszaki orvosi vizsgálatra leküldeni, a dolgozó pedig köteles elmenni e nélkül nem foglalkoztatható tovább.
- Az időszakos orvosi vizsgálat gyakoriságát meghatározza
 - a betöltött munkakör:
 - ◆ vibrációs munkahelyeknél: első alkalommal a munkába lépést követő 6 hónap elteltével, ezt követően évente,
 - ◆ feszültség alatti munkavégzéssel járó munkakörökben: évenként
 - ◆ 85 dB (Aeq) egyenértékű zajszintet, vagy azt meghaladó munkahelyen
 - 85–95 dB között 4 évenként,
 - 95–105 dB között 2 évenként,
 - 105–115 dB között évenként,
 - 115 dB felett félévenként,
 - és a dolgozó életkora
 - ◆ Fizikai munkakörben foglalkoztatott, 18. életévét be nem töltött dolgozónak a gyakoriság: évenként
 - ◆ 40. életévig a magas munkát végzőknél a gyakoriság 3 év

- ◆ 40–50 életév között a magas munkát végzőknél a gyakoriság 2 év
- ◆ 50. életév felett a magas munkát végzőknél a gyakoriság 1 év

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS ÉS VIZSGÁZTATÁS A KÖZLEKEDÉSÉPÍTÉSBEN

Munka és balesetvédelmi oktatás

A munkáltatónak biztosítani kell, hogy valamennyi dolgozó a munkakörének, beosztásának megfelelő elméleti és gyakorlati munkabiztonsági és szakmai ismereteket elsajátítsa.

1. Oktatás munkába lépéskor, illetve hosszabb távollét után munkába lépéskor

- Az újfelveteles dolgozókat a munkahelyen munkába állítás előtt általános elméleti és szükség szerint gyakorlati oktatásban kell részesíteni.
- A gyakorlati oktatást addig kell végezni, míg a dolgozó a szükséges ismereteket el nem sajátította, az oktatás ideje alatt (ami általában 1 hónap) a dolgozó csak felügyelet mellett foglalkoztatható.
- Az elméleti és gyakorlati oktatás befejezésekor az oktatónak meg kell győződnie arról, hogy a dolgozó a szükséges munkabiztonsági és szakmai ismereteket kellően elsajátította-e.
- Ha a dolgozó a meghosszabbított időn belül sem sajátította el az előírt ismereteket, abban a munkakörben nem foglalkoztatható.
- A hat hónapot meghaladó távollét után az ismét munkába állókat újra kell oktatni.

2. Szezonális és egyéb és rendkívüli esetekben megtartandó munkavédelmi oktatások

- A dolgozókat a munkavédelmi szabályzatban meghatározott gyakorisággal ismételt munka és balesetvédelmi oktatásban kell részesíteni.
- Áthelyezéskor, más munkakörbe kerüléskor a dolgozót az új munkakörnek megfelelő elméleti és gyakorlati oktatásba kell részesíteni.
- A vezetőket, illetve azokat, akik munkavédelmi oktatást tartanak, más dolgozóknak munkavédelmi továbbképzésben kell részesíteni.
- Rendkívüli munkabiztonsági oktatást kell tartani
 - az azonnali bejelentési kötelezettségekkel járó munkabelesek esetén, a munkabiztonsági vezető intézkedése szerint.
 - Fokozottan veszélyes munkavégzés elrendelése esetén,
 - Új technológia bevezetése és alkalmazása esetén
 - Közúton, vasúton forgalom fenntartása mellett végzett munkák megkezdése előtt.
 - 750 kV-os távvezeték veszélyzónájában történő munkavégzés megkezdése előtt.

3. Elméleti munkabiztonsági oktatást tarthat

- felsőfokú vagy középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező dolgozó,
- munkabiztonsági vezető,
- munkavédelmi vizsgával rendelkezők közül:
 - o ügyvezető igazgató
 - o ügyvezető főmérnök
 - o osztályvezető
 - o üzemegység vezető
 - o művezető
 - o felkért szakelődök
 - ◆ energetikus, emelőgép üi.
 - ◆ nyomástartó üi.
 - ◆ üzemorvos,
 - ◆ járványügyi orvos,
 - ◆ munkabiztonsági felügyelő.

4. Gyakorlati munkabiztonsági oktatás

Gyakorlati munkabiztonsági oktatást tarthat: az, aki érvényes munkavédelmi vizsgával és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A gyakorlati oktatáson a következőket kell oktatni:

- A technológia, műveleti, gépkezelési, karbantartási utasítások gyakorlati ismertetése.
- A munkahelyi sajátosságokból eredő baleseti veszélyforrások, munkahelyi ártalmak lehetőségei és megelőzése.
- Védőruhák és egyéni védőfelszerelések használata.
- Hasznos munkafogások a biztonságos munkavégzés érdekében.
- Gépi szerszámok és gépek használata, baleseti lehetőségek ismertetése.
- Közlekedési és menekülési útvonalak bemutatása.
- Speciális gépek, adapterek kezelése.
- Közút, vasút, híd melletti fakitermelés, gaz-, cserjeirtás végrehajtása.
- Vegyszeres gyomirtás helyes elvégzése.
- Árok és padkarendezési munkák helyes végrehajtása.
- Anyagmozgatás, tárolás, raktározás biztonsága.
- Szakipari tevékenységre vonatkozó előírások betartása.
- Speciális és veszélyes munkák elvégzésének szabályai, helyes végrehajtása.

5. Elsősegély nyújtás biztosítása, képzése, oktatása

Minden munkahelyen a szükségesnek megfelelő elsősegélynyújtó személyt kell kiképezni és biztosítani. Az elsősegély nyújtásról a 15+/1972.(VIII.5.) EÜM számú rendelet intézkedik.

- A szükséges létszámú elsősegélynyújtókat az egység vezetője jelöli ki.
- A tanfolyamot az oktatásért felelős szervezi meg.
- A tanfolyamra szakelőadókat a területileg illetékes vöröskereszt biztosítja.

Gyakori munkahelyi balesetek és veszélyforrásai:

- Villamos baleset
 - o Mentés és az elsősegélynyújtás sorrendje
 - ◆ Az áramütött személyt ki kell szabadítani a veszélyes helyzetből, az áramkörből (áramkör megszakítással).
 - ◆ Az áramkörből való kiszabadítás után azonnal elsősegélyben kell részesíteni, el kell kezdeni az újraélesztést.
 - Mesterséges lélegeztetés
 - Lélegeztetés szájból orrba
 - Külső szívmasszázs
 - ◆ Ha a segélynyújtó egyedül van kiabálással segítséget kell hívnia.
 - ◆ Hívatni kell a leghamarabb elérhető orvost és a mentőket.
 - ◆ Szükség esetén hívatni kell a műszaki mentőket, a villamosműveket.
- Orrvérzés: a sérültet kissé előre hajtott fejjel leültetjük, nem fektetjük, mert a vérző testrészt mindig magasra kell emelni. Az orrnyílásokat 8–10 percig összefogjuk. Ha a vérzés nem áll el az orrlyukakba tampont dugunk.
- Törés esetén
 - o Biztosítani kell a törött testrész teljes mozdulatlanságát.
 - o Felső végtag törésekor a felkart pólyamenetekkel, háromszögletű kendővel kötözzük a mellkashoz.
 - o Lábszár vagy combcsont törésekor a törött végtagot a mentők megérkezéséig oldalról meg kell támasztani, vagy az ép lábhoz kell kötni.
- Égési sérülés
 - o Kis felület esetén az égett területet víz alá téve 8–10 percig csurgatva hűtjük.
 - o Tilos az égési hólyagot megnyitni.
 - o Végleges ellátás: száraz fedőkötés.
- Szembe kerülő idegen test (porszem, bogár egyéb anyag, stb.)
 - o A szemet széthúzva nedves vattaecsettel kivesszük az idegen anyagot.
- Harapott sebek (kutyától, vagy bármilyen állattól származhat)
 - o A sebbe került nyál súlyosan fertőz, ezért a sebet erősen ki kell nyomkodni, mert a vérzés kimossa a kórokozókat. A sebet tiszta vízzel ki kell öblíteni, sebet és környékét be kell jódózni.
- Kígyómarásnál két tűszúrásnyi seb keletkezik:
 - o A seb fölött néhány ujjnyira szorító körülkötést alkalmazunk és a végtagot lelógatva igyekszünk a sebet kivéreztetni. Ennek elősegítése céljából a harapás helyén a végtagrészt hosszirányában éles késsel kis bemetszéseket is ejthetünk. A sebet bő vízzel kimossuk és bejódózzuk. A sebet szájjal kiszívni tilos! Fontos hogy a sérült minél hamarabb kígyómarás elleni szérumot kapjon, minél hamarabb orvoshoz kell vinni.
- Mentők értesítése

- A bejelentésnek az alábbiakat kell tartalmaznia
 - ◆ Mi történt?
 - ◆ Hol történt?
 - ◆ Hány személy szorul segítségre, és milyen állapotban vannak a sérültek?
 - ◆ Amennyiben a sérült a klinikai halál állapotában van és újraélesztést kísérelünk meg, az értesítésnek tartalmaznia kell, hogy kérünk-e a megkezdett újraélesztéshez segítséget.

EGYÉNI VÉDŐESZKÖZÖK, FELSZERELÉSEK

Ha a műszaki feltételek nem kielégítőek és a dolgozókat veszélyes vagy ártalmas termelési tényezők hatása éri, kiegészítő védelemként a munkaköri veszélyeknek, ártalmaknak megelőzésére szolgáló megfelelő egyéni védőeszközöket kell a dolgozók részére biztosítani.

1. Az egyéni védőfelszerelés használatára, beszerzésére vonatkozó előírások

- A személyi védőfelszerelés használata kötelező a munkavégzés során, azokon a munkahelyeken, ahol
 - a termelő berendezés kialakításával,
 - a termelési folyamat szervezésével,
 - a kollektív védőeszközökkel a védelem nem oldható meg.
- Az egyéni védőeszközöket biztosítani kell a dolgozók részére
 - A munkavédelmi gyakorlati oktatáson,
 - a munkavégzéskor
 - a foglalkoztatás során.
- A dolgozó köteles a részére kiadott egyéni védőeszközöket rendeltetésének megfelelően használni.
- A munkavégzéshez előírt védőeszköz hiányában a munka nem kezdhető meg, a dolgozóknak joga van a védőeszközt kérni és köteles használni.
- A dolgozó, ha a részére előírt védőeszközt figyelmeztetés ellenére sem használja, a munkavégzéstől el kell tiltani és felelősségre vonást kell alkalmazni. Az eltiltott időre munkabér nem számolható el.
- A munkahelyi vezetőnek kötelessége olyan védőeszközt biztosítani, amely a munkavégzéshez rendeltetésszerűen használható, biztonságos és kényelmes, a dolgozót munkavégzésében nem akadályozhatja.
- Az egyéni védőeszközöknek kihordási ideje nincs, azt elhasználódás, megrongálódás esetén haladéktalanul ki kell cserélni.
- Vegyszeres növényvédelmi munkát végző dolgozóknál az egyéni védőeszközt a környezetvédelmi előírások figyelembe vételével a közvetlen munkairányító köteles meghatározni a vegyszer összetételének megfelelően (szűrőbetét típusa, száma).
- A dolgozó a részére kiadott védőeszközt köteles jó állapotban tartani és a szükséges napi karbantartást elvégezni.

- Csak szabványnak megfelelő, illetve minősítéssel vagy minőségtanúsítással ellátott védőeszközt szabad beszerezni, kiadni és használni.
- Az egyéni védőeszközök védőképességét, hatékonyságát a munkahelyi vezető naponta köteles ellenőrizni.
- A munkabiztonsági vezető szűrőpróba szerűen köteles a védőeszközök meglétét, használhatóságát ellenőrizni.

2. ábra. Egyéni védőfelszerelések²

2. Az egyéni védőeszközök tisztításának, javításának, fertőtlenítésének, karbantartásának rendje

- Az egyéni védőeszközök szakszerű tisztításáról és javításáról a munkáltató köteles gondoskodni.
- Az elszennyezett, de még használható védőeszköz és ruházat tisztítását és fertőtlenítését a munkáltató köteles elvégeztetni.
- Növényvédő szerrel szennyezett védőeszközöket szükség szerint, de folyamatos használat esetén hetenként egyszer ki kell tisztítani.
- A már nem tisztítható védőeszközöket selejtezéssel a használatból ki kell vonni.

3. A közlekedéscélpítésben leggyakrabban használt egyéni védőfelszerelések

- Fejvédelmi eszközök
 - Fejvédő sisak
 - Fejvédő kámzsák
- Arcvédő eszközök
 - Mechanikai védő szemüveg
 - Sugárzó hő, fény ellen védő szemüvegek

² <http://www.gsr.hu/?q=node/20>

- Vegyi anyagok ellen védő szemüvegek
- Arc és szemvédő álarcok
- Hegesztőpajzsok
 - Légzésvédelem
- Respirátorok
- Nagy méretű levegőszűrők
- Szűrőbetétek
- Álarcok
- Nyomólevegős légzésvédők
- Szemcseszóró védőkámzsa
- Lélegeztető készülék
 - Védőruhák
- Saválló védőruha, védőkötény
- Saválló fehérenemű
- Olaj ellen védőruha
- Higany ellen védőruha
- Lángmentesített védőruha
- Gázvédő ruha
- Hegesztő védőruha
- Jól láthatóságot biztosító védőruházat
- Sugárzás elleni védőruházat (azbeszt, alufóliás)
- Klimatizált védőruházat (fűtött, hűtött)
- Lángálló mentőruházat
- Vegyszere és nedvesség ellen védőruha
 - Kézvédelem
- Hegesztőkesztyű
- Vegyszer ellen védőkesztyű
- Elektromos védőkesztyű
- Sugárzó hő ellen védőkesztyű
 - Lábvédelem
- Acél és műanyag orrmerevítő lábbelik
- Hő ellen védőlábbeli (meleg, hideg ellen)
- Csúszást gátló védőlábbeli
- Antisztatikus védőlábbeli
- Acél orrmerevítő gumicsizma
 - Egyéb életvédelmi eszközök
- Zaj elleni védőeszközök (fültok, fül dugó, vatta, sisak)
- Biztonsági munkaövek és hevederek
- Mászószerszám (fa és beton oszlopokhoz)
- tűzoltópokróc

4. munkaköri ártalom és baleset megelőzés céljából a munkafolyamatok végzéséhez rendelt védőfelszereléseket mutatja be a következő táblázat

MBSZ. 5. SZ. MELLÉKLET

A munkakörtől függetlenül a felsorolt munkafolyamatokhoz a munkahelyi ártalom, illetve a balesetveszély megelőzése érdekében a következő védőeszközöket kell adni kihordási idő nélkül

Sor szám	Munkafolyamat	Munkaköri ártalom ill. balesetveszély	Védőfelszerelés
1.	Utakon, utak mellett, ill. vasutak mellett végzett munka	Utakon haladó járművek veszélye	Sárga, vagy narancspiros mellény
2.	Forró bitumenes munka, bitumenes szigetelés	Kézvédelem égéstől testvédelem égéstől szemvédelem égéstől	védőkesztyű védőkötény védőszemüveg
3.	Fakitermelés, gallyazás	Fejvédelem faágak esésétől kézvédelem tüskés ágaktól szemvédelem csapódó ágaktól	védősisak szúrás elleni védőkesztyű védőszemüveg
4.	Motorfűrész kezelés	Fejvédelem faágak esésétől térvédelem térdelő helyzetben vibrációs ártalom	védősisak habgumis térdvédő habgumis védőkesztyű
5.	Só, homok és kavics szórás kézzel	Fejvédelem ütéstől szemvédelem repülő daraboktól	védősisak védőszemüveg, vagy védőárlarc
6.	Anyagmozgatás (az anyagmozgatás jellegétől függően)	Kézvédelem sérüléstől lábvédelem sérüléstől	védőkesztyű, vagy tenyérvédő csuklóvédő, kervédő, vállvédő, acélkaplis bakancs
Megjegyzés: kézi zsákos rakodásnál a védőkesztyű, vagy tenyérvédő használata nem kötelező			
7.	Gépjármű oldószeres lemosása	Kézvédelem felszívódó oldószertől szemvédelem oldószertől	gumikesztyű, védőszemüveg védőárlarc
8.	Kocsimosó vízzel (esetenkénti, vagy rendszeres munkától függően)	Fröccsenő víz ellen	gumi, vagy PVC kötény, vagy gumi- rozott vízálló ruha, sapka
9.	Magasban végzett munka 2,4 m felett	Leesés elleni védelem	védőöv, mentőkötél
10.	Köszörlés, forgácsolás, szilánkképzéssel járó munka	Szemvédelem repülő anyagrészecskéktől	védőszemüveg, vagy árlarc
11.	Hegesztés gózzal, villannyal	Szem és fejvédelem sugárzástól, hőtől testvédelem hőtől kézvédelem hőtől lábvédelem forró anyagtól	hegesztőpajzs, hegesztőszemüveg, azbeszt védőkesztyű, bőrkötény lábiszórvédő
12.	Akkumulátor savas kezelés, szerelés	Kézvédelem savtól testvédelem savtól szemvédelem savtól	gumikesztyű saválló kötény, saválló ruha, védőszemüveg v. védőárlarc, gumi csizma
13.	Belső festés, mázolás, szóró fényezés (az oldószertől függően)	Kézvédelem felszívódó oldószertől, szemvédelem	védőkesztyű, -szemüveg, vagy árlarc, szűrkebetét árlarc, munkeköp.
14.	Asztalosmunka	Kézvédelem sérüléstől szemvédelem szilánktól	védőkesztyű védőszemüveg
15.	Vízben, vizes munkahelyen végzett munka	Lábvédelem ázástól, mély víznél életvédelem	gumicsizma, lágyékig érő halász- csizma, védőmellény, mentőöv, 1 ölt. csere védőruha
16.	Meredek, csúszós helyen végzett munka	Leesés ellen, csúszás ellen	védőöv, gumitalpú bakancs
17.	Vegyszeres növényvédelem vegyszeres gyomirtás (mérgező anyagtól függően)	Testvédelem mérgefelszívódástól fejvédelem mérgefelszívódástól szemvédelem, kézvédelem, lábvédelem	sűrű szövésű védőruha, kötény vízhatlan, széles kalap, védőszem- üveg, gázárlarc, hosszú szárú gumikesztyű, csizma
18.	Nagy szennyeződéssel járó munkavégzés (esetenkénti elbírálás szerint, pl: tartályok belső tisztítása)	Szennyező anyagtól függően	védőbakancs, védőruha, védő- kesztyű, sapka
19.	Zajártalommal járó munka (zajsztintól függően)	Fülvédelem	fülvédő tok, füldugó, zajvédő vatta
20.	0 C alatti hőmérsékleti körülményekben dolgozók	Testvédelem	vattakabát, kivéve ha a dolgozó járandóságba kapja

3. ábra. Veszélyes munkafolyamatokhoz rendelt védőfelszerelések³

³ Magyar Közút Zrt Munkabiztonsági szabályzat

5. Védőital juttatása

- A védőital juttatást a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. Évi törvény 12. §-a szabályozza.
- A munkáltató köteles térítés nélkül védőitalt biztosítani azoknak a dolgozóknak,
- Akik 3 órát, vagy megszakítás nélkül 2 órát töltenek az alábbiakban meghatározott munkakörülmények között
 - Szabadban dolgozóknak azokon a napokon, amikor a várható napi középhőmérséklet a +4 °C-ot nem haladja meg, meleg teát kell adni.
 - Zárt munkahelyen dolgozóknak, ahol a munkahelyi hőmérséklet tartósan a + 10 °C-ot nem haladja meg, meleg teát kell adni.
 - Melegítő italként személyenként és naponként 0,5 liter kellő forróságú teát kell adni. A melegítő italt a fogyasztásig legalább 50 °C-on kell tartani.
 - Szénsavas víz korlátlan fogyasztásának lehetőségét kell biztosítani azoknak a dolgozóknak, akiknek a munkahelyén a hőmérséklet eléri vagy meghaladja az alábbi értékeket
 - ◆ Könnyű fizikai munkánál 26 °C-ot,
 - ◆ Közepesen nehéz fizikai munkánál 24 °C-ot,
 - ◆ Nehéz fizikai munkánál 22 °C-ot,
 - ◆ Valamint, ha megfelelő ivóvíz nem biztosítható.
 - Szénsavas vizet 15–20 °C-on kell tartani.
 - A védőitalt természetben kell kiadni.

A KÖZLEKEDÉSEPÍTÉSBEN ALKALMAZOTT GÉPEK, BERENDEZÉSEK, ESZKÖZÖK, ANYAGOK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

A munkavégzés tárgyi feltételei

- Gépek berendezések, eszközök
- Felhasznált anyagok
- hulladékok

1. Gépek berendezések, eszközök

A gépek berendezések, eszközök munkavédelmi üzembe helyezése

- gép berendezés, munkagép, gépjármű, egyéb eszközök használatba vétele csak az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeinek megtartásával történhet. Erre már a használatbavételt megelőző eljárás során, a tervezésnél és a kivitelezés során figyelemmel kell lenni. A tervezővel és a kivitelezővel közölni kell a produktumra vonatkozó munkabiztonsági, egészségügyi, tűzvédelmi, környezetvédelmi szociális előírásokat.

- A tervező köteles a tervekhez munkabiztonsági fejezetet készíteni melyben le kell írnia minden olyan adatot, ami az eszköz biztonságos használatához fontos.
- Üzembe helyezési eljárásra vonatkozó előírások
 - o Használatba vételi, üzembe helyezési engedély kiadására munkabiztonsági szempontból az alábbi feltételek egyidejű megléte esetén az a vezető jogosult, aki
 - ◆ munkabiztonsági vizsgát tett,
 - ◆ az üzembe helyezett gép közvetlen üzemeltetője felett felügyeletet gyakorol.
 - ◆ Az ügyvezető a feladat ellátásával megbízta
 - o Ismételten üzembe kell helyezni a hat hónapnál hosszabb ideig üzemben nem tartott gépeket, berendezéseket.
- Az üzembe helyezési engedély kiadásának feltételei
 - o A gép, berendezés megfelel a mindenkor érvényes munkabiztonsági előírásoknak.
 - o Ha magyar nyelvű gépkönyv, kezelési és karbantartási utasítás rendelkezésre áll és a vonatkozó szabványok előírásaink megfelel.
 - o Ha megfelelő értékelésű munkavédelmi minősítést kapott, melyet a munkavédelmi minősítő bizonyítvány tanúsít.
 - o Ha elektromos gépekről műszeres vizsgálati jegyzőkönyv minden szempontból "megfelelő" mérési eredménnyel zárult (szabványossági, érintésvédelmi, villámvédelmi mérés)
- Az üzemeltető már az üzembe helyezés előtt köteles gondoskodni az új létesítmény, üzemi berendezés, gép, technológiai működtetésre beosztott dolgozók képzéséről, hogy az üzemvitel megindulására megfelelő képzettségű és kielégítő gyakorlattal rendelkező szakember álljon rendelkezésre. A megfelelő gyakorlat eléréséig biztosítani kell a fokozott felügyeletet és ellenőrzést.
- Az üzemeltetési engedélyt rendszeresített formanyomtatványon kell kiadni.
- A használatbavételi üzembe helyezési engedélyben rögzíteni kell a gépek, berendezések, eszközök
 - o pontos megnevezését, telepítési helyét,
 - o nyilvántartási számát,
 - o leltári számát,
 - o minőségtanúsítási vagy minősítési bizonylatokat,
 - o magyar nyelvű gépkönyv, technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási utasításokat
 - o érintésvédelmi és egyéb mérések eredményeit, illetve adatait (zaj, világítás, vibráció, por, stb.),
 - o az üzemeltető, karbantartó nyilatkozatát,
 - o a munkabiztonsági vezető nyilatkozatát,
 - o az eljárás során tapasztalt hiányosságokat, azok megszüntetésének határidejét, felelősök nevét,
 - o az engedély jellegét (próbaüzem, ideiglenes üzem, végleges üzem).

Gépek, berendezések, eszközök működtetése

- Gépekkel, berendezésekkel, eszközökkel szembeni munkavédelmi és munkabiztonsági követelmények
 - o A nehéz fizikai munka csökkentése (anyagmozgatás, szállítás, rakodás, raktározás gépesítése).
 - o Veszélyes és ártalmas termelési tényezők kiküszöbölése
 - o küszöbérték alatti zajszint,
 - o megfelelő légállapotok,
 - o küszöb érték alatti légszennyeződés,
 - o megfelelő világítás,
 - o biológiai ártalmak kiküszöbölése
 - o fizikai
 - ◆ káros rezgés
 - ◆ sugárzás,
 - ◆ túlnyomás, stb.
 - o kémiai
 - ◆ toxikus
 - ◆ ingerlő
 - ◆ mutagén, stb.
 - o pszichofiziológiai tényezők
 - ◆ idegi terhelés,
 - ◆ monotonitás, kedvezőtlen testhelyzet káros hatásának a kiküszöbölése
- biztonságos gépállapotok megteremtése
 - o érintésvédelmi követelmények,
 - o a szükséges védőberendezések, burkolatok,
 - o biztonságtechnikai műszerezettség,
 - o megfelelő kiszolgáló és kezelőhelyek,
 - o az előírt felíratok és jelölések,
 - o a karbantartási követelmények
 - o technológiai és műszaki üzembiztonsági követelmények biztosítása
 - ◆ indíthatóság,
 - ◆ leállíthatóság,
 - ◆ reteszelési feltételek,
 - ◆ tömítettség

Karbantartási utasítások tartalma

- A karbantartási munkafolyamat alatt fellépő veszélyes és ártalmas hatások ismertetése.
- A gép, berendezés leállításának, feszültségmetesítésének, anyagmentesítésének, a visszakapcsolás, a ráindítás megakadályozásának módját.
- A munkafolyamat kiszolgálásához szükséges tevékenység ismertetése (anyagok, alkatrészek kezelése, mozgatása, tárolása).

- Ellenőrzési kötelezettség kiírása(pl. repedésvizsgálat, nyomáspróba, villamos szigetelési ellenállásmérés, érintésvédelmi mérés stb.).
- Veszélyes és egyéb rendkívüli helyzetben a magatartás szabályai.
- A feszültség alá helyezés, a próbaüzem, az újraindítás szabályai.

2. Felhasznált anyagok kezelése

- A közlekedésépítésben felhasznált anyagok (építési anyagok, üzemanyagok, villamos energia, gáz, víz)
- Útépítésben felhasznált fontosabb szerkezetek és anyagai
 - Útburkolat
 - ◆ Aszfalt (homok, homokos kavics, kavics, zúzottkő, zúzalék, bitumenes kötőanyag, adalékszerek)
 - ◆ Beton (homok, homokos kavics, kavics, cement, víz, adalékszerek)
 - ◆ Térkőburkolat (betonkő burkolat, homok, beton)
 - Jelzőtáblák (acél, alumínium, műanyag, fólia)
 - Útburkolati jelek (festékek)
 - Kiemelt és süllyesztett szegélyek (szegélykövek)
 - Vízvezető rendszerek, árkok, folyókák, surrantók (beton)
- Hídépítésben felhasznált fontosabb szerkezetek és anyagok
 - Háttöltés (talaj)
 - Hídpályaszerkezet, hídfők, pillérek (vasbeton)
 - Hídkorlát (acél)
 - Dilatációs szerkezet (acél, gumi, műanyagok)
- Vasútépítésben felhasznált fontosabb anyagok
 - Zúzottkő ágyazat (természetes zúzottkő)
 - Vasbeton aljak (beton, feszítő huzalok)
 - Sínszálak (acél)

Az építési anyagokat az egyes építési technológiákban meghatározott mennyiségben, minőségben és módon kell elkészíteni és beépíteni. A technológiai utasításokban az anyagok előállítására, kezelésére, tárolására vonatkozóan a biztonságos munkavégzés érdekében munkavédelmi és balesetvédelmi előírásokat kell tenni.

3. Hulladékkezelés

- Az építési, fenntartási üzemeltetési tevékenységek során az anyagok egy része alkalmatlanná válik a további felhasználásra.
- A bontási munkáknál nagy mennyiségben keletkeznek anyagok, amelyek már további beépítésre alkalmatlanok. Ezeknek az anyagoknak a kezelését, tárolását a munkaterületen az elszállításukig úgy kell megoldani, hogy a munkavégzést ne akadályozzák, balesetveszélyt ne okozzanak.

- A vasút pályák, az utak, hidak, műtárgyak építése és bontása során keletkező hulladék betonok, aszfaltok, bitumenes kötőanyagú hulladék anyagok keletkeznek. Az újrahasznosításuk környezetkímélő eljárás, mert ezáltal, az új anyagok mennyiségének beépítése csökkenthető, és nem terheli a hulladéklerakók kapacitását sem.
- A jogszabályoknak megfelelő hulladékkezelés során az építési és bontási hulladékokról nyilvántartást kell vezetni.
- A hulladék nyilvántartó lapon fel kell tüntetni az anyag EWC kódját, a mennyiséget és a kezelés módját, a lerakás helyét.
- Veszélyes hulladékot nem veszélyes hulladék közé keverni nem szabad.
- A veszélyes hulladékokat elkülönítetten kell kezelni, ügyelni kell rá, hogy talajra, talajba, vízfolyásba, föld alatti és föld feletti vizekbe ne kerülhessenek.
- A munkaterületen a veszélyes hulladékok részére külön tárolót kell biztosítani.
- A veszélyes hulladékokat csak a veszélyes hulladékok kezelésére jogosultsággal rendelkező kezelőknek lehet átadni, az átadást dokumentálni kell.

MUNKAFOLYAMATRA, TECHNOLÓGIAI FOLYAMATOKRA VONATKOZÓ MUNKAVÉDELMI FELTÉTELEK, ELŐÍRÁSOK A KÖZLEKEDÉSEPÍTÉSBN

1. Technológiai utasítás célja a közlekedésépítésben:
 - a) Az út-, híd-, vasúti pályaszerkezetek megfelelő minőségben kerüljenek beépítésre, biztosítva ezzel a tervezett forgalmi igénybevételnek való megfelelést.
 - b) A technológiai utasítás munkavédelmi fejezete pedig előírja a biztonságos munkavégzéshez szükséges betartandó szabályokat.
 - c) A technológiai utasítás a kivitelezésre kerülő pályaszerkezeti rétegek építésére vonatkozik. Előírásai vonatkoznak a munkafolyamatokban részt vevő valamennyi a bedolgozásban részt vevő személyre:
2. a technológiai utasításban foglaltak betartásáért felelős személyek
 - a) **Építésvezető:** Irányítja, és szervezi a beépítést, a géplánc mozgását, munkáját és biztosítja a kivitelezéshez szükséges feltételeket, ellenőrzést végez, felelős az építési napló vezetéséért.
 - b) **Művezető:** Közvetlenül irányítja az építést. Felelős a számára megadott összes építési paraméter betartásáért, a gyártásközi mérések elvégzéséért. Az építésvezető távollétében a munkaterület felelős vezetője, és ekkor vezeti az Építési Naplót is. Adminisztrációt végez. Betartatja a munkavédelmi előírásokat, és ennek oktatását végzi.
 - c) **Kitűző:** Felelős a tervszerinti kitűzés előírt pontosságú elvégzéséért. A szükséges adatokat írásban adják át a művezetőnek. Az építés közbeni ellenőrző méréseket a művezetővel közösen végzik, értékelik. Az elkészült réteg geometriai utófelvételét is elvégzik.
 - d) **Bedolgozást végzők**

Gépkezelő : Felelős az általa irányított gépek lehető legjobb, és legbiztonságosabb munkavégzéséért, üzemképességük fenntartásáért, a munkavédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.

**közlekedésépítő szakmunkás
segédmunkás dolgozóra.**

3. A technológiai utasításban foglaltak maradéktalan betartásáért a beépítést irányító projektvezető vagy építésvezető, ill. távollétében a művezető a felelős.
4. A közlekedésépítés során a munkafolyamatokat, a technológiát, a munkaeszközt úgy kell megválasztani, hogy az sem a munkavállalók, sem a munkavégzés hatókörében tartózkodók egészségét és biztonságát ne veszélyeztesse.
5. A munkahelyen, ahol több munkáltató alkalmazásában lévő dolgozót egyidejűleg foglalkoztatnak, a munkavégzést úgy kell összehangolni, hogy az ott dolgozókra és a munkavégzés hatókörében tartózkodókra veszélyt ne jelentsen (pl. a híd vasbeton gerendáinak beemelésekor a már elhelyezett elemeken a szerkezeti rétegek, dilatációk készítésén dolgozók fölött emelést nem lehet végezni, mozgó, emelt teher alatt tartózkodni nem szabad.). Az összehangolás keretében különösen az egészséget és biztonságot veszélyeztető kockázatokról a megelőző intézkedésekről az érintett munkavállalókat, munkavédelmi képviselőket, és munkavégzés hatókörében tartózkodókat tájékoztatni kell.
6. Anyagot, terméket, elemeket mozgatni csak az anyag, termék tulajdonságainak megfelelő, arra alkalmas eszközzel, a kijelölt helyen és módon, a súly és mérethatárok betartásával szabad.
7. A munkaterületen belül a közlekedési rendet
 - a) egyedi szabályozással kell kialakítani,
 - b) vagy a közúti közlekedés szabályait figyelembe véve és betartva kell kialakítani,
 - c) vagy vasúti létesítménynél a vasúti üzemeltetésre, a vasúti közlekedésre vonatkozó szabályok szerint kell kialakítani.
 - d) Az olyan járművekre, munkagépekre, amelyek közforgalomban nem vesznek részt az üzemben tartásának műszaki feltételeiről rendelkező előírásokat kell betartani. Ezek az eszközök a közforgalomban nem vehetnek részt, a munkaterületre való jutását külön szállítóeszköz alkalmazásával kell megoldani.
8. A veszélyes munkafolyamatoknál, technológiáknál a veszélyek megelőzése, illetve a károsító hatásuk csökkentése érdekében
 - a) A veszélyforrásokat és az ellenük való védekezés módját, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit az érintett munkavállalókkal meg kell ismertetni.
 - b) A veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőfelszereléseket meg kell határozni,
a védőfelszerelésekkel a dolgozókat el kell látni,
használatukra ki kell oktatni,
és az eszközök használatát meg kell követelni.

- c) A munkahely jellemzőitől, a munkaeszközöktől, az alkalmazott anyagok fizikai és kémiai tulajdonságaitól, a munkavállalók számától függően a munkahelyet megfelelő eszközökkel kell felszerelni a tüzek megakadályozására, megszüntetésére. Biztonsági berendezéseket, eszközöket kell felszerelni: tűzjelző készülék, tűzoltó készülék, mentőkészülék, vészkapcsolók, biztonsági világítás. Az eszközöket működőképes, rendeltetésszerű állapotban kell tartani és ezt rendszeresen ellenőrizni kell.
- d) Gondoskodni kell a dolgozók egészségét, biztonságát fenyegető közvetlen veszély megszüntetéséről, a dolgozók azonnali figyelmeztetéséről, biztonságos helyre juttatásukról.
- e) A munkahelyen a dolgozók létszámának megfelelően biztosítani kell a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi és személyi, szervezési feltételeit.

KÖRNYEZETVÉDELEM A KÖZLEKEDÉSEPÍTÉSI MUNKAVÉGZÉS SORÁN

1. Munkaterület átadás-átvételénél ellenőrizni kell szemrevételezéssel, hogy az átvett területen veszélyes hulladék található-e. Ha igen, akkor jegyzőkönyvben rögzíteni kell ezt a tényt, valamint rögzíteni kell a veszélyes hulladék kezelésének módját is. Szükség esetén vizsgáló laboratórium közreműködését kell igénybe venni a hulladék pontos meghatározásához.
2. A munka során az el nem távolítandó növényzetet kalodázással, körülkerítéssel, a járművek mozgási útvonalának kijelölésével kell óvni.
3. A nehéz szállítójárművek ill. földmunkagépek a környezetben (utak, hidak, épületek, közművek, stb.) a vibráció és a tengelyterhelés következtében károkat okozhatnak. Ezért az építésvezető megítélése szerinti távolságig és módszerrel a munka és a szállítási útvonal környezetében az érintett létesítményekről a munka megkezdése előtt állapotfelvételt (videó- és/vagy fényképfelvételeket) kell készíteni. Ez különösen fontos akkor, ha a környező létesítmények állaga szemrevételezéssel rossznak tűnik.
4. A munkagépek esetleges meghibásodása esetén (pl. hidraulika, munkahenger meghibásodása stb.) a talajba történő olajfolyást meg kell akadályozni, illetve meg kell szüntetni. Amennyiben elfolyás történt a talajba, úgy az olajjal szennyezett talajt össze kell gyűjteni, majd el kell szállítani.
5. Az olajos rongyokat, flakonokat és minden olajjal szennyezett anyagot – amely a gépek meghibásodásából, illetve azok karbantartásából vagy egyéb módon keletkeztek – szintén össze kell gyűjteni, a felvonulási munkaterületen tárolni és azok elszállításáról gondoskodni kell. A tároló edény feliratából derüljön ki a tárolt, gyűjtött veszélyes hulladék fajtája, típusa. A tároló edény lefedhető legyen.
6. A munkagépek olajcseréjét szervizben kell elvégezni. Amennyiben szükséges (pl. gép meghibásodása esetén) a munkaterületen az olajcsere, azt gondosan kell elvégezni, úgy, hogy megakadályozzák az olajfolyást.

A közlekedésépítésben a fizikai és műszaki munkakörökben dolgozók fokozott veszélyeknek vannak ki téve. Ezért fontos a munkafelvételkor olyan alkalmassági vizsgálaton rész venniük, ami megállapítja, hogy alkalmasak-e fizikailag és pszichikailag a munkakör ellátására. Különösen nagy a fizikai megterhelés nagy hidegben és nagy melegben, illetve a gyakran változó szélsőséges időjárási viszonyoknál. A közlekedésépítésben a fizikai munkakörben dolgozók általában nehéz fizikai munkát végeznek, gyakran kell folyamatosan mély munkagödrökben, illetve magasan elhelyezkedő munkaterületen dolgozniuk. A nehéz fizikai munka mellett, különféle erős zaj, vibrációs, vegyi, stb. hatás is folyamatosan kisebb, nagyobb mértékben is terheli a szervezetüket. A vegyi anyagokkal és különösen a vegyszerekkel dolgozóknál sokszor csak több év vagy évtized után jelentkezik az egészségre káros vegyszerek hatása. A fiatalabb és az idősebb szervezetet a káros hatások fokozottabban terhelik. Az egészség megőrzése érdekében, illetve a káros hatások kiszűrése érdekében a munkakörtől és életkortól függően meg kell határozni a munkakörrel összefüggésben lévő orvosi és szűrővizsgálatokat és azok gyakoriságát. Az előírt időközi szűrővizsgálatok eredményeit összehasonlítva megállapítható az egészség károsodás.

Összefoglalásként válasz a felvetett esetre

Munkabiztonsági Szabályzatban meghatározottak szerint, az alábbiakban leírtak szerint kell az időszakos orvosi vizsgálatokon részt venni:

1. 2 év (Aszfalt-, betonfinisher mellett kézi terítés végzésénél.)
2. Első alkalommal a munkába lépést követően 6 hónap után, ezt követően évenként. (A gépek által be nem tömöríthető helyeken a földművet, kavicsot, betont kézi lapvibrátorral történő betömörítésnél.)
3. Félévenként. (Útbontási munkáknál a 120 dB (Aeg), vagy ezt meghaladó zajszintű bontókalapáccsal történő munkavégzés során.)

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. A tananyag könnyebb elsajátítása érdekében, az oktató intézmény szervezésében tegyenek üzemlátogatást egy betonkeverő üzemben, készítsen 1–2 oldalas beszámolót a keverőtelepen látott, munkafolyamatokról.
 - Írja le, hogyan történik a beton keverése.
 - Írja le, hogy a betonkeverő telepen milyen gépeket, berendezéseket látott, a gépekkel milyen munkafolyamatokat végeztek!
 - Írja le, hogyan történik az üzemben belüli deponálás.
 - Írja le az üzembe történő beszállítás és kiszállítás módját és eszközeit!
 - Írja le, hogy Ön szerint milyen egyéni védőfelszerelésre van szükség a betonüzem területén végzendő feladatok elvégzéséhez.
 - Írja le, hogy a dolgozók milyen védőfelszerelést viseltek.
 - Írja le azokat a hiányosságokat, szabálytalanságokat, amelyekkel a munka és balesetvédelmi szabályokat a betonkeverő telepen Ön szerint megszegték.
2. A tananyag könnyebb elsajátítása érdekében, az oktató intézmény szervezésében tegyenek üzemlátogatást egy hídépítési munkaterületen, készítsen 2–3 oldalas beszámolót a munkaterületen látottakról.
 - Írja le, milyen munkafolyamatokat végeztek a látogatáskor!
 - Írja le, hogy a munkavégzés forgalom mellett, vagy forgalomtól elzárt területen történt-e.
 - Írja le, hogy a munkahely Ön szerint biztonságosan el volt-e zárva.
 - Írja le, hogy milyen gépeket, berendezéseket látott, a gépekkel milyen munkafolyamatokat végeztek!
 - Írja le, hogy a munkaterületen az anyagok tárolása során ilyen szabálytalanságokat tapasztalt.
 - Írja le, hogy Ön szerint milyen egyéni védőfelszerelésre van szükség a munkaterületén végzendő feladatok elvégzéséhez, azt az ott dolgozók viselték-e!
 - Írja le azokat a hiányosságokat, szabálytalanságokat amelyekkel a munka és balesetvédelmi szabályokat a munkahelyen Ön szerint megszegtek.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Magyarországon jelenleg melyik törvény rendelkezik a munkavédelemről? Mi a törvény célja?

MUNKAVÉGZÉS MUNKAVÉDELMI SZABVÁNY

2. feladat

Mi az orvosi alkalmassági vizsgálat célja?

MUNKAVÉGZÉS MUNKAVÉDELMI SZABVÁNY

3. feladat

Mi határozza meg az időszaki orvosi alkalmassági vizsga gyakoriságát?

4. feladat

Mikor kell, rendkívüli munkabiztonsági oktatást tartani?

5. feladat

Ki tarthat elméleti munkabiztonsági oktatást?

6. feladat

A gépek, berendezések, eszközök használatbavételi üzembe helyezési engedélyében mit kell rögzíteni?

MEGOLDÁSOK

A címelem tartalma és formátuma nem módosítható.

1. feladat

Jelenleg ma a Magyar Köztársaság területén az 1993. évi XCIII. Törvény rendelkezik a munkavédelemről.

A törvény célja:

A törvény szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és a biztonságos munkavégzés – személyi, – tárgyi, – szervezeti feltételeit, a szervezeten munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében.

A törvény és a törvény előírásainak figyelembevételével megalkotott, Munkavédelmi Szabályzat, Technológiai utasítás előírásainak betartásával és betartatásával megelőzhetőek a munkahelyi balesetek és a foglalkoztatással összefüggő megbetegedések.

2. feladat

Az orvosi alkalmassági vizsga célja, hogy szakember (orvos) döntse el, hogy

a dolgozó egészségügyi szempontból alkalmas-e a betöltendő munkakör ellátására (pl. útépítő munkás, hídépítő munkás, vasútépítő munkás munkakörbe),

a betöltött munkakörben egészségének, vagy testi épségének előre látható károsodása nélkül végezheti-e munkáját,

nem szenved –e, olyan betegségben ami miatt gyógykezelésre szorul,

nem szenved –e olyan betegségben ami miatt a munkakörben nem foglalkoztatható (pl. magasságban, veszélyes anyagok kezelésére nem foglalkoztathatóak epilepsziás betegek),

ha megváltozott munkaképességű, akkor milyen munkakörben foglalkoztatható,

3. feladat

Az időszaki orvosi alkalmassági vizsga gyakoriságát meghatározó tényezők:

1. A betöltött munkakör, 2. A dolgozó életkora.

4. feladat

Rendkívüli munkabiztonsági oktatást kell tartani:

A BALESETMENTES MUNKAVÉGZÉS FELTÉTELEINEK MEGTEREMTÉSE

- Az azonnali bejelentési kötelezettségekkel járó munkabelesek esetén, a munkabiztonsági vezető intézkedése szerint.
- Fokozottan veszélyes munkavégzés elrendelése esetén,
- Új technológia bevezetése és alkalmazása esetén
- Közúton, vasúton forgalom fenntartása mellett végzett munkák megkezdése előtt.
- 750 kV-os távvezeték veszélyzónájában történő munkavégzés megkezdése előtt

5. feladat

Elméleti munkabiztonsági oktatást tarthat:

- felsőfokú vagy középfokú munkavédelmi szakképesítéssel rendelkező dolgozó,
- munkabiztonsági vezető,
- munkavédelmi vizsgálóval rendelkezők közül:
 - ügyvezető igazgató
 - ügyvezető főmérnök
 - osztályvezető
 - üzemegység vezető
 - művezető
 - felkért szakelődök
 - energetikus, emelőgép üi.
 - nyomástartó üi.
 - üzemorvos, járványügyi orvos,
- munkabiztonsági felügyelő.

6. feladat

A használatbavételi üzembehelyezési engedélyben rögzíteni kell a gépek, berendezések, eszközök:

- pontos megnevezését, telepítési helyét,
- nyilvántartási számát,

- leltári számát,
- minőségtanúsítási vagy minősítési bizonylatokat,
- magyar nyelvű gépkönyv, technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási utasításokat,
- érintésvédelmi és egyéb mérések eredményeit, illetve adatait (zaj, világítás, vibráció, por stb.),
- az üzemeltető, karbantartó nyilatkozatát,
- a munkabiztonsági vezető nyilatkozatát,
- az eljárás során tapasztalt hiányosságokat, azok megszüntetésének határidejét, felelősök nevét,
- az engedély jellegét (próbaüzem, ideiglenes üzem, végleges üzem).

7. feladat

A munkaterületen belül a közlekedési rend kialakítása

1. Egyedi szabályozással kell kialakítani,
2. Vagy a közúti közlekedés szabályait figyelembe véve és betartva kell kialakítani,
3. Vagy vasúti létesítménynél a vasúti üzemeltetésre, a vasúti közlekedésre vonatkozó szabályok szerint kell kialakítani.
4. Az olyan járművekre, munkagépekre amelyek közforgalomban nem vesznek részt az üzemben tartásának műszaki feltételeiről rendelkező előírásokat kell betartani. Ezek az eszközök a közforgalomban nem vehetnek részt, a munkaterületre való jutását külön szállítóeszköz alkalmazásával kell megoldani.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1993. évi XCIII. Törvény rendelkezik a munkavédelemről

Építésügyi munkavédelmi segédlet 3. kötet Építő- és építőanyagipari gépek vállalati munkavédelmi vizsgálata, Építésügyi Tájékoztató Központ Budapest 1988.

Általános munkavédelem (Az építőipari nehéz- és könnyűgépkezelő alaptanfolyamokhoz), Építőipari gépkezelő tanfolyami jegyzet Építőgép-kezelőket Képző Központ Debrecen 1990.

B.-A.-Z. Megyei Állami Közútkezelő Kht Munkabiztonsági Szabályzat

AJÁNLOTT IRODALOM

1993. évi XCIII. Törvény rendelkezik a munkavédelemről

Építésügyi munkavédelmi segédlet 3. kötet Építő- és építőanyagipari gépek vállalati munkavédelmi vizsgálata, Építésügyi Tájékoztató Központ Budapest 1988.

Általános munkavédelem (Az építőipari nehéz- és könnyűgépkezelő alaptanfolyamokhoz), Építőipari gépkezelő tanfolyami jegyzet Építőgép-kezelőket Képző Központ Debrecen 1990.

B.-A.-Z. Megyei Állami Közútkezelő Kht Munkabiztonsági Szabályzat

A(z) 0597–006 modul 002–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 582 02 0010 54 01	Hídépítő és -fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 02	Útépítő és -fenntartó technikus
54 582 02 0010 54 03	Vasútépítő és -fenntartó technikus
31 582 16 0000 00 00	Közútkezelő
31 582 16 0100 21 01	Útfenntartó
31 582 18 1000 00 00	Útépítő
31 841 02 1000 00 00	Vasúti pályamunkás
31 841 02 0100 21 01	Vonalgondozó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

50 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató